

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 623
van **TINE SOENS**
datum: 3 juli 2018

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Preventie van en begeleiding bij genitale verminking - Middelen

Hoewel we vaak aannemen dat het in onze contreien niet voorkomt, is genitale verminking vandaag niet langer een randfenomeen. Een recente prevalentiestudie toont aan dat de praktijk steeds vaker voorkomt in Vlaanderen, vergeleken met andere regio's in ons land.

Dat blijkt uit een persbericht van de Groep voor de afschaffing van vrouwelijke genitale verminking (GAMS) en de Kinderrechtencoalitie. De laatste studies waren in 2012 (13.112 meisjes die zeer waarschijnlijk besneden waren en 4984 die een risico liepen) en 2016 (17.273 meisjes die zeer waarschijnlijk besneden waren en 8600 die een risico liepen). De stijging verklaart men door de opvang van nieuwkomers, afkomstig uit landen waar vrouwelijke genitale verminking wordt uitgevoerd en door geboortes binnen de gemeenschappen. Zij komen vooral uit landen als Somalië, Egypte, Ethiopië en Ivoorkust. Het grootste aantal slachtoffers woont in Vlaanderen. Meer dan 11.000 meisjes en vrouwen zijn op vandaag besneden of lopen het risico. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn dat er 8000 en in Wallonië 5500.

GAMS België is de enige gespecialiseerde organisatie in Vlaanderen die zich professioneel inzet tegen vrouwelijke genitale verminking, gedwongen huwelijken en ander gendergerelateerd geweld. In België werkt ze vooral met psychosociale begeleiding voor de slachtoffers. Daarnaast zet GAMS ook in op preventie, door middel van bemiddeling rechtstreeks met de risicohoudende families. GAMS werkt ook mee aan Europese en internationale projecten. De vraag naar deze bemiddeling en de melding van risicosituaties neemt jaarlijks toe.

Nochtans blijft het moeilijk om langs Vlaamse kant middelen te vergaren. Midden juni 2018 vernam GAMS dat de steun die zij verwachtte van Welzijn wordt opgeschort naar 2019. De Kinderrechtencoalitie wijst op het gebrek aan nationale coördinatie en financiering in deze problematiek. Dat deed zij ook bij het Kinderrechtencomité in Genève.

1. Om welke reden schortte de minister de toekenning van deze middelen op? Om welk bedrag ging het?
2. Welke initiatieven neemt de regering op dit moment ter preventie van en begeleiding bij gendergerelateerd geweld zoals genitale verminking, gedwongen huwelijken en andere?

ANTWOORD

op vraag nr. 623 van 3 juli 2018

van **TINE SOENS**

Wat de middelen betreft, zullen we vanaf 1 januari via Kind en Gezin GAMS (Groep voor de Afschaffing van vrouwelijke genitale verminking) subsidiëren. De middelen zullen ingezet worden om de preventieve begeleiding van gender gerelateerd geweld met focus op vrouwelijke genitale verminking op Vlaams, regionaal niveau te versterken. Dit zal gebeuren door een integrale, toegankelijke en preventieve ondersteuning te creëren in de vorm van een inloopspreekuur binnen Huizen van het Kind. Er zal tevens geïnvesteerd worden in deskundigheidsbevordering op vlak van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken bij professionals in Vlaanderen (CAW en Kind en Gezin). Op dit moment wordt binnen Kind en Gezin onderzocht om dit aanbod recurrent te subsidiëren onder het decreet preventieve gezinsondersteuning. Hiertoe zal in overleg worden gegaan met de VZW GAMS.

Verder worden er via het nationaal actieplan (NAP) ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld 2015-2019 in België inspanningen geleverd om alle vormen van gendergerelateerd geweld tegen vrouwen en mannen te voorkomen en te bestrijden opdrijven. Hierbinnen wordt sterk de nadruk gelegd op de bestrijding van vrouwelijke genitale verminking, onder andere door een preventieprogramma voor vrouwelijke genitale verminking te ontwikkelen, specifiek in het kader van de opdrachten van Kind en Gezin en ONE.

Dit blijkt dan ook uit de praktijk van Kind en Gezin. De aanpak van risico's op genitale verminking heeft namelijk een expliciete plaats in de algemene werking (stappenplan) rond het thema preventie van kindermishandeling van Kind en Gezin. Dit wil zeggen dat medewerkers:

- alert zijn voor risicosignalen;
- preventief in gesprek gaan met ouders (hiervoor zijn intern goede praktijken gedeeld);
- advies kunnen inwinnen van experts (intern en extern) en samenwerken waar nodig om de kinderen te beschermen.

Er wordt ook voorzien in vorming en ondersteunend werkmateriaal:

- aandacht voor het thema genitale verminking is opgenomen in de opleiding van nieuwe medewerkers; Kind en Gezin maakt op regelmatige basis bij de consultatiebureauartsen het vormingsaanbod van GAMS (Groep voor de Afschaffing van vrouwelijke genitale verminking) bekend;
- regio's met een grote doelgroep uit risicogebieden kunnen beroep doen op GAMS voor extra vorming (dit vond al plaats in teams in de provincie Antwerpen, teams in Brussel en in Gent);
- het preventiepakket rond genitale verminking is beschikbaar in alle consultatiebureaus, zodat artsen en verpleegkundigen er actief mee kunnen werken.

Er is daarnaast een structurele samenwerking met GAMS voor advies en ondersteuning bij mogelijke risicosituaties.

Kind en Gezin werkte mee aan het prevalentieonderzoek over het in kaart brengen van de risico's op genitale verminking, zowel in 2012 als in 2016. Kind en Gezin heeft dit ook intern verder bekend gemaakt in kader van sensibilisering over de problematiek. Dit

zorgt voor een grotere alertheid van de medewerkers, zeker op locaties met een verhoogd risico, zoals onder andere de grootsteden.

Een uitgebreide beschrijving van de werking van Kind en Gezin met betrekking tot vrouwelijk genitale verminking is te vinden in de 'Handleiding met goede praktijken voor de preventie en bescherming van meisjes die het slachtoffer zijn of dreigen te worden van vrouwelijke genitale verminking' (http://www.intact-association.org/images/ouils/INTACT%20fiches_NL.pdf). Deze handleiding is uitgegeven door 'Gezamenlijke Strategie VGV, INTACT, GAMS' in 2017.